

Stichting Pensioenfonds voor de Woningcorporaties

Datum: 16 januari 2014
Betreft: Reactie wetsvoorstel pensioencommunicatie

Hieronder vindt u de reactie c.q. aandachtspunten van SPW bij het wetsvoorstel pensioencommunicatie. Ten behoeve van de leesbaarheid is de indeling in de zeven hoofdonderwerpen uit de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel aangehouden.

Voor alle punten geldt dat doorvoering van de voorgestelde maatregelen waarschijnlijk zal leiden tot een (forse) toename van de communicatiekosten. SPW ziet graag ruimte om eventueel kostenbesparende maatregelen in te kunnen voeren, zoals het vragen van een vergoeding indien de deelnemer bepaalde communicatie toch nog op papier wenst te ontvangen.

1. Toevoeging normen 'correct' en 'evenwichtig'

Wetsvoorstel

De volgende normen worden toegevoegd aan de bestaande wettelijke normen voor pensioencommunicatie: *Correct*, zijnde inhoudelijk juist en zonder tegenstrijdigheden zowel binnen één document als tussen verschillende informatiedragers.

Evenwichtig, waarmee bedoeld is dat naast informatie over positieve kenmerken ook informatie over beperkende kenmerken of voorwaarden en risico's van de pensioenregeling verstrekt moet worden. Bovendien wordt aanbevolen een wettelijke norm op te nemen die bepaalt dat de pensioencommunicatie aansluit bij de informatiebehoefte en de kenmerken van de deelnemer (pensioenuitvoerder moet doel van de informatie en de doelgroep duidelijk voor ogen hebben en voor de deelnemer moet duidelijk zijn waarom hij de informatie ontvangt) en dat de deelnemer een handelingsperspectief geboden moet krijgen. Deze normen gelden voor alle communicatie-uitingen die door de pensioenuitvoerder wordt versterkt (verplichte- en niet verplichte).

Ten slotte wordt de norm "in duidelijke en begrijpelijke bewoordingen" verduidelijkt (= vindbaar en begrijpelijk).

Reactie SPW

SPW is niet tegen het gebruik van de termen correct en evenwichtig maar vindt wel dat het gebruik van een disclaimer mogelijk moet zijn. Zie voor de motivatie onderstaande nadere toelichting.

Nadere toelichting

Correct

- Bij de norm correct kunnen de volgende kanttekeningen worden geplaatst:
 - Het is niet haalbaar om helemaal foutloos te communiceren. Ondanks een zorgvuldige voorbereiding kan het verstrekken van foutieve informatie nooit helemaal worden uitgesloten. Mogelijk zullen pensioenuitvoerders vaker dan nu het geval is voorbehouden opnemen in hun communicatie-uitingen ter beperking van hun verantwoordelijkheid/aansprakelijkheid. Dit kan bij de deelnemer leiden tot minder vertrouwen in de verstrekte informatie.
 - In hoeverre kan onjuiste informatie die niet met opzet is verstrekt en die zorgvuldig is voorbereid leiden tot een maatregel van de toezichthouder of claims van de deelnemers? Dit brengt onzekerheid met zich mee voor pensioenuitvoerders.

Evenwichtig

- In de overige voorstellen (en naar verwachting ook in de uitwerking hiervan in lagere regelgeving), is reeds voldoende geborgd dat deelnemers gewezen worden op alle voorwaarden en risico's van bepaalde keuzes.

Het is een vage norm waarbij gedeeltelijk sprake is van overlap met andere normen (correct, duidelijk en aansluiten bij de persoonlijke informatiebehoefte). De toegevoegde waarde van deze norm wordt naar de mening van SPW onvoldoende duidelijk gemaakt in de Memorie van Toelichting. Toepassing van de norm evenwichtig kan tot onbegrijpelijke informatie en verwarring bij de deelnemer leiden indien dit betekent dat de pensioenuitvoerder tot in het oneindige moet informeren over eventuele mogelijke risico's.

Duidelijke en begrijpelijke bewoordingen

- De verduidelijking van de norm in duidelijke en begrijpelijke bewoordingen is positief. Informatie is beter leesbaar, gemakkelijker te vinden en gemakkelijker te begrijpen. Dat deze norm ook gaat gelden voor niet verplichte communicatie is wel een verzwaring van de eis waarvoor de toezichthouder AFM nu ook maatregelen kan opleggen bij overtreding van de norm.

2. Digitale verstrekking van informatie

Wetsvoorstel

Meer ruimte voor het elektronisch verstrekken van informatie, waarbij de pensioenuitvoerder de keuze heeft om de informatie schriftelijk of elektronisch te verstrekken. Voorafgaand aan de digitale informatieverstrekking moet de pensioenuitvoerder (gewezen) deelnemers, gepensioneerden en ex-partners eenmalig schriftelijk mededelen dat de informatie digitaal verstrekt wordt. Indien de deelnemer bezwaar maakt tegen digitale informatieverstrekking moet de pensioenuitvoerder de informatie schriftelijk verstrekken. Dit geldt ook indien het e-mailadres niet meer bestaat of niet meer juist is.

De pensioenuitvoerder moet kunnen aantonen dat hij deze uitvraag heeft gedaan en wat de respons hierop van individuele deelnemers was.

Indien de informatie op basis van de wettekst verstrekt moet worden dan is opnemen op een website onvoldoende. Een aanvullende handeling zoals het verzenden van een mail ter attentering dat de informatie beschikbaar is tezamen met een link naar de betreffende informatie is hiervoor nodig. De informatie moet vrijwel zonder extra handelingen beschikbaar zijn voor deelnemers.

Reactie SPW

Het is positief dat de deelnemer zelf kan kiezen hoe hij de informatie wenst te ontvangen en dat de pensioenuitvoerder ruimere mogelijkheden krijgt om informatie digitaal te verstrekken.

SPW vraagt aandacht voor de praktische kant van deze verruiming en geven het Ministerie van SZW in overweging te onderzoeken:

- of de werkgever hierin een prominentere rol kan innemen (het zakelijk e-mailadres aanleveren via de werkgever zodat de pensioenuitvoerder dit als default optie kan gebruiken) *en*
- of het mogelijk is een berichtenbox in te zetten als default optie.

Nadere toelichting

- Het voorstel sluit aan op de specifieke behoefte van de deelnemer. Digitale informatie maakt het gemakkelijker om de informatie gelaagd aan te bieden. Daarnaast zal een hogere digitalisatiegraad ervoor zorgen dat meer op maat gecommuniceerd zal kunnen worden (toename segmentatie en personalisatie). Dit komt de begrijpelijkheid, overzichtelijkheid en informatiebehoefte van de deelnemer ten goede.

- Digitale informatieverstrekking zal (op termijn) leiden tot lagere communicatiekosten. Voordat het zover is zullen extra kosten noodzakelijk zijn.
- De voorgestelde wetgeving lijkt, in praktische zin, niet het bovenstaande doel (digitalisatie) te versterken. Op dit moment zijn er weinig e-mailadressen van deelnemers bekend bij pensioenuitvoerders. Een negatieve instemmingsoptie zal hierdoor veelal leiden tot het behoud van fysieke communicatie. Uit ervaring is gebleken dat het schriftelijk werven c.q. uitvragen van e-mailadressen voor pensioencommunicatie weinig response oplevert. Juist door (als default c.q. negatieve instemming) elektronische communicatie-uitingen te verzenden, kan een grote groep deelnemers worden bereikt. Om default te kunnen verzenden dient een informatiedrager (e-mailadres) beschikbaar te zijn. Hiertoe ziet SPW twee mogelijke oplossingen:
 1. Het versterken van de rol van de werkgever door bij de gegevensaanlevering aan de pensioenuitvoerder het zakelijk e-mailadres aan te leveren. Dit wordt net als het postadres alleen gebruikt voor communicatie die op grond van de Pensioenwet digitaal verstrekt mag worden door pensioenuitvoerders. Dit zakelijk e-mailadres kan als default e-mailadres geadmineerd worden. De deelnemer kan dit desgewenst wijzigen in een ander e-mailadres.
 2. Voor alle werknemers wordt een overheids-emailadres aangemaakt dat wordt gekoppeld aan de GBA. De deelnemer kan dit desgewenst wijzigen in een ander e-mailadres, maar default is er dus altijd een e-mailadres beschikbaar.
- Daarnaast speelt bij digitale informatieverstrekking het probleem dat verificatie van e-mailadresgegevens niet mogelijk is en gewijzigde e-mailadressen wellicht niet of te laat worden gemeld aan de pensioenuitvoerder. In de toelichting bij het wetsvoorstel worden pensioenuitvoerders geadviseerd te werken met een berichtenbox. Dit verhoogt de zekerheid dat het bericht de deelnemer ook bereikt. Dan zal de deelnemer wel een e-mailadres aan zijn berichtenbox gekoppeld moeten hebben. Is dat niet het geval dan moet de pensioenuitvoerder de informatie alsnog schriftelijk versturen. Deze optie komt niet terug in het wetsvoorstel en zal wellicht in de nog op te stellen lagere regelgeving worden opgenomen. Het pensioenveld dient hierbij voldoende betrokken te worden om tot een werkbare invulling te komen.

3. Basisinformatie over de pensioenregeling (Pensioen 1-2-3)

Wetsvoorstel

De rol van de werkgever wordt uitgebreid. De werkgever bespreekt tijdens het arbeidsvoorwaardengesprek aan de hand van een checklist een aantal pensioenonderwerpen en reikt tevens deel 1 van de Pensioen 1-2-3 uit.

De pensioenuitvoerder verstrekt de basisinformatie over de pensioenregeling binnen twee maanden na de aanvang van de verwerving van de pensioenaanspraken. De informatie geeft inzicht in de kenmerken van de regeling, deels op vergelijkbare wijze (via een pensioenvergelijker). De elementen die verplicht moesten worden opgenomen in de huidige startbrief worden geschrapt in artikel 21 van de Pensioenwet. Pensioen 1-2-3 zal de functie van de startbrief over gaan nemen en verkrijgt een wettelijke basis in lagere regelgeving. De voorwaardelijkheidsverklaring over de toeslagverlening vervalt. In de basisinformatie over de pensioenregeling wordt informatie gegeven over het toeslagbeleid (zowel verstrekt bij aanvang van de pensioenverwerving als beschikbaar op de website). De pensioenuitvoerder heeft meer vrijheid bij het opstellen van deze teksten.

Om de transparantie te vergroten over het gevoerde risicoprofiel zullen pensioenuitvoerders verplicht worden om op een laagdrempelige en onderling vergelijkbare wijze te communiceren over het risicoprofiel van hun beleggingsbeleid. Het risicoprofiel wordt onderdeel van de basisinformatie over de pensioenregeling, die altijd beschikbaar is op de website en waar op vergelijkbare wijze het risicoprofiel wordt weergegeven. Deze informatie moet bovendien worden

opgenomen in de verklaring inzake beleggingsbeginselen. De informatie over risicoprofielen komt overigens niet alleen ten goede aan de individuele deelnemers maar biedt ook de stakeholders die betrokken zijn bij het pensioenfonds de mogelijkheid het gevoerde risicoprofiel te vergelijken met de door het fonds vastgelegde uitgangspunten voor het beleid waaronder de risicohouding.

Reactie SPW

Het is positief dat de informatie bij de start van de deelneming behoorlijk wordt ingekort en gelaagd wordt aangeboden en dat in de precontractuele fase al wordt geïnformeerd over de pensioenregeling. Wel verzoekt SPW het Ministerie van SZW om:

- De rol van de werkgever in de verstrekking van pensioeninformatie eveneens wettelijk vast te leggen zodat heel helder is wat wordt verwacht van de werkgever en van de pensioenuitvoerder ten aanzien van informatieverstrekking aan de nieuwe werknemer c.q. deelnemer.
- Te volstaan met het eenmalig verstrekken van laag 1 van Pensioen 1-2-3 door de werkgever.
- De huidige termijn voor het verstrekken van de basisinformatie (laag 1 van Pensioen 1-2-3) van drie maanden te handhaven (althans indien de pensioenuitvoerder laag 1 van Pensioen 1-2-3 (eveneens) gaat verstrekken).
- Geen enkel waardeoordeel op te nemen in de pensioenvergelijker. Alleen dan kan een dergelijk voorstel op steun van SPW rekenen.
- De optie te bekijken of de pensioenvergelijkers opgenomen kunnen worden in het pensioenregister.
- Een ruime implementatietermijn voor Pensioen 1-2-3 in acht te nemen.
- Ervoor te waken dat met de communicatie over het risicoprofiel opnieuw een instrument wordt ingevoerd dat toch geen goed beeld geeft en/of onbegrijpelijk is (vergelijk met het toeslagenlabel).

Nadere toelichting

- Uit eerder onderzoeken is reeds gebleken dat een grotere rol van de werkgever in het informeren van de werknemer over pensioenkwesities leidt tot meer pensioenbewustzijn bij deelnemers. Uit de aanpassing van het wetsvoorstel blijkt echter niet dat de taken en verantwoordelijkheden van de werkgever worden vastgelegd. Deze zijn dus zeer vrijblijvend. Het verdient aanbeveling deze taken van de werkgever expliciet vast te leggen in de Pensioenwet. Hiertoe zou artikel 7 PW (informeren werknemer over het doen van een aanbod tot het sluiten van een pensioenovereenkomst) uitgebreid kunnen worden.
- Zowel de werkgever als de pensioenuitvoerder verstrekken laag 1 van Pensioen 1-2-3 binnen een zeer korte tijd na indiensttreding c.q. aanvang verwerving pensioenaanspraken. Deze informatie moet bovendien eenvoudig terug te vinden zijn op de website van de pensioenuitvoerder. Het dubbel verstrekken van de informatie binnen een zeer korte periode kan voor verwarring en desinteresse zorgen bij de deelnemer en werkt bovendien kostenverhogend. De pensioenuitvoerder zal dit waarschijnlijk ook schriftelijk moeten versturen aangezien het e-mailadres en de instemming bij negatieve optie met digitale verzending in dit vroege stadium van deelname nog niet voorhanden zal zijn. Het lijkt ons voldoende als de werkgever laag 1 van pensioen 1-2-3 verstrekt en dit ook wettelijk wordt bepaald. Dan ontvangt de nieuwe werknemer dit in een vroeg stadium. Is dit niet wenselijk dan zou de werkgever kunnen volstaan met bespreking van de checklist waarbij hij de deelnemer alvast attendeert op Pensioen 1-2-3 op de website van de betreffende pensioenuitvoerder. Laag 1 ontvangt de deelnemer dan alsnog van de pensioenuitvoerder.
- Het verkorten van de periode voor het verstrekken van de basisinformatie (laag 1 van Pensioen 1-2-3) door de pensioenuitvoerder van drie naar twee maanden na aanvang van de verwerving van pensioenaanspraken is niet haalbaar. Aanmelding vindt veelal in de maand volgend op de eerste verloning plaats, derhalve circa 1,5 tot 2 maanden na indiensttreding. Dit is op grond van de fondsdocumenten ook voldoende tijdig. De tijd voor de pensioenuitvoerder om de basisinformatie (Pensioen 1-2-3) te verstrekken wordt heel beperkt met als gevolg dat niet of nauwelijks aan de

wettelijke norm kan worden voldaan.

- Het is niet mogelijk om al een oordeel te geven over de pensioenvergelijker. Hiervoor is dit voorstel nog niet voldoende uitgewerkt. Desondanks betwijfelt SPW of een pensioenvergelijker daadwerkelijk als hulpmiddel zal dienen ten behoeve van het besef dat onvoldoende pensioen wordt opgebouwd en bijverzekeren nodig is. Een dergelijke tool zal met name toegevoegde waarde kunnen hebben als hulpmiddel voor de gewezen deelnemer om tot een meer weloverwogen beslissing bij waardeoverdracht te komen. Er dient zeker geen waardeoordeel over de pensioenregeling aan gehangen te worden en de benodigde investeringen voor het maken en implementeren van een pensioenvergelijker zouden ook in verhouding moeten staan tot het doel.
- Elke pensioenuitvoerder moet zijn eigen afwegingen maken ten aanzien van het te nemen risico en bij elke pensioenuitvoerder zal een ALM studie er anders uitzien, alleen al vanwege de uiteenlopende verplichtingestructuren. De vraag is of een 'laagdrempelige en onderling vergelijkbare wijze van communiceren' recht doet aan al die verschillende situaties, en de complexiteit die daaraan inherent is. Daarnaast vraagt SPW zich af hoe het risicoprofiel zich verhoudt tot het bieden van inzicht in het te bereiken pensioen in een pessimistisch, verwacht en optimistisch scenario. Worden de risicoprofielen van de verschillende pensioenuitvoerders meegenomen in deze methodiek? Het merendeel van de deelnemers zal bovendien geen adequate inschatting kunnen maken van een geschikt risicoprofiel voor de pensioenuitvoerder. Dit zou tot meer verwarring en onrust kunnen leiden voor de deelnemer dan tot verduidelijking.

4. UPO

Wetsvoorstel

Het UPO en het pensioenregister krijgen een meer onderscheiden functie.

Het UPO blikt enkel terug op het verleden en informeert alleen nog over het opgebouwd ouderdoms- en nabestaandenpensioen. Het te bereiken pensioen en het arbeidsongeschiktheidspensioen worden niet meer vermeld.

Het pensioenregister biedt naast een totaaloverzicht van het opgebouwde pensioen, een indicatie van het totale te bereiken pensioeninkomen op de AOW-gerechtigde leeftijd (aan de hand van een pessimistisch, verwacht en optimistisch scenario).

Er komen ook verplicht voorgeschreven UPO modellen voor gewezen deelnemers en ex-partners (momenteel best practice modellen) en voor gepensioneerden. De frequentie voor verzending hiervan wordt bovendien verhoogd van tenminste eenmaal in de vijf jaar naar tenminste eenmaal in de drie jaar.

Informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten (artikel 134 PW) moet verplicht worden opgenomen in alle UPO modellen en bij beëindiging van de deelneming, scheiding en pensioeningang.

De informatie over toeslagverlening in het UPO wordt beperkt tot de informatie over de toeslag die in de afgelopen jaren is verleend. De voorwaardelijkheidsverklaring (met o.a. de toeslagambitie) hoeft niet meer opgenomen te worden; er komt meer ruimte voor maatwerk bij informatie over toeslagverlening. Het opnemen van het toeslagenlabel was al niet meer verplicht en wordt nu ook geschrapt in de Pensioenwet.

Reactie SPW

Het is positief dat de informatie in het UPO beperkt wordt maar SPW is het niet eens met de scheidslijn tussen UPO en Pensioenregister die in het wetsvoorstel gemaakt wordt en de verhoging van de frequentie voor het verstrekken van het UPO aan gewezen deelnemers en gewezen partners. SPW verzoekt het Ministerie van SZW om:

- Het bedrag van het te bereiken pensioen te handhaven in het UPO.
- De informatie in het UPO gelaagd aan te bieden overeenkomstig het concept voor

Pensioen 1-2-3.

- In het UPO de iconen uit Pensioen 1-2-3 terug te laten komen om de herkenbaarheid voor (gewezen) deelnemers te vergroten.
- Een UPO voor gepensioneerden niet verplicht te stellen.
- De huidige frequentie voor het verstrekken van het UPO aan gewezen deelnemer en gewezen partner van tenminste een keer per vijf jaar te handhaven.
- Bij de invulling van de mate waarin over verlaging van pensioen gecommuniceerd moet worden in de verplichte communicatie-uitingen in voldoende mate en tijdig met het pensioenveld af te stemmen.
- Enige uniformiteit in de teksten over toeslagverlening te handhaven met meer vrijheid voor een bepaalde mate van verduidelijking dan nu het geval is.

Nadere toelichting

- Het jaarlijkse UPO is voor SPW een zeer belangrijk contactmoment met de deelnemer en zorgt voor binding van de deelnemer aan het pensioenfonds. Het voorstel voor het schrappen van het te bereiken pensioen kan als een uitholling van het UPO worden beschouwd. Voor pensioenuitvoerders is het van belang dat het UPO meer en beter gelezen wordt. Minder informatie in het UPO is wenselijk maar het niet meer vermelden van het te bereiken pensioen is naar onze mening niet de juiste keuze. Het opgebouwd pensioen zal met name jongere deelnemers niets zeggen. Indien de informatie over het opgebouwd en te bereiken pensioen gesplitst wordt moet de deelnemer een extra handeling verrichten om het te bereiken pensioen te raadplegen, namelijk naar de Mijn-omgeving van de pensioenuitvoerder of naar het Pensioenregister. Dit is niet wenselijk en kan ertoe leiden dat een aanzienlijke groep deelnemers deze extra stap niet zal zetten. Het betreft echter wezenlijke informatie aan de hand waarvan de deelnemer een eerste inschatting zal moeten maken of hij het nodig vindt te onderzoeken of hij voldoende pensioen opbouwt. Ook de actuele en te verwachten versoberingen in het aanvullend pensioen en de gevolgen van het nFTK pleiten ervoor de deelnemer middels deze eerste laag te wijzen op een (aanzienlijke) verlaging van het te bereiken pensioen en die eerste confrontatie met het toekomstig te verwachten bedrag niet helemaal van het al dan niet verder zoeken naar informatie in een Mijn-omgeving of Pensioenregister af te laten hangen. De scenario's passen naar onze mening niet in een eerste informatie-laag en verdienen een plek in een Mijn-omgeving en het Pensioenregister. Om het UPO in te korten is het aan te bevelen de informatie in het UPO gelaagd aan te bieden. Het UPO document zelf (laag 1) zal dan kort, bondig en 'to the point' moeten zijn (informatie over zowel opgebouwd als te bereiken pensioen op de reguliere pensioenleeftijd en/of AOW-leeftijd), zonder de huidige toelichting, en zal moeten verleiden om meer informatie op een andere plek (Mijn-omgeving of Pensioenregister) op te zoeken (informatie over scenario's, arbeidsongeschiktheid etc.). De informatie uit de huidige toelichting zou ook op de website van de pensioenuitvoerder opgenomen kunnen worden.
- Meer deelnemers zullen na verstrekking van het UPO het bedrag van het arbeidsongeschiktheidspensioen opvragen. Daarnaast zal, indien het te bereiken pensioen niet meer vermeld wordt, het aantal informatieve opgaven toenemen. Dit leidt tot extra werkdruk en extra kosten.
- De gewezen deelnemer en gewezen partner zullen waarschijnlijk meer gebaat zijn bij informatie over de opgebouwde pensioenaanspraken via andere kanalen dan een frequenter UPO. Met name het Pensioenregister en een Mijn-omgeving bieden een beter totaaloverzicht voor deze doelgroep. De vraag is of deze kostenverhoging opweegt tegen de informatiebehoefte van deze doelgroepen.
- SPW ziet de noodzaak van een uitgebreid uniform pensioenoverzicht voor gepensioneerden niet. Zeker niet in combinatie met de mogelijkheid voor gepensioneerden om op termijn (vanaf 2017) hun pensioenuitkering ook via het pensioenregister te kunnen raadplegen. Ook hier zullen de te maken kosten naar onze mening niet opwegen tegen de baten.
- Onduidelijk is hoe ver de informatie over vermindering van pensioenaanspraken en – rechten moet

gaan. Moeten de verlaagde bedragen vermeld worden? Moet het bedrag van de verlaging opgenomen worden? Gaat het dan om een cumulatief percentage of bedrag van de doorgevoerde verlagingen in het verleden of alleen over het laatste jaar? De informatie moet op het moment van het verstrekken van de communicatie-uiting wel relevant zijn voor belanghebbende.

- Het vervallen van voorgeschreven tekst over voorwaardelijkheid toeslagverlening legt verantwoordelijkheid bij de pensioenuitvoerder neer om een juiste, met andere pensioenuitvoerders onderling vergelijkbare tekst, te gebruiken. Dit zien we als een extra risico voor de pensioenuitvoerder.

5. Uitbreiding pensioenregister

Wetsvoorstel

Het voorstel voorziet in een uitbreiding van het doel van het pensioenregister. Het doel is een interactief persoonlijk totaaloverzicht dat te allen tijd te raadplegen is. Dit moet overzicht, inzicht en handelingsperspectief van deelnemers bieden, waarbij ook keuzemogelijkheden zichtbaar worden gemaakt. Het streven is om op langere termijn te komen tot een algemene financiële oudedagsplanner voor burgers in alle levensfasen. Het gaat om een indicatieve prognose van het te bereiken pensioen die om onzekerheden tot uitdrukking te brengen, de risico's verbonden aan het pensioen zichtbaar zal maken door middel van een optimistisch, een pessimistisch en een verwacht bedrag (berekend volgens een in lagere regelgeving vast te leggen uniforme rekenmethodiek). De indicatieve prognose wordt in brutobedragen per jaar en netto bedragen per maand getoond (afgeronde bedragen).

Verder is het de bedoeling dat de informatie – via doorklikmogelijkheden – gelaagd wordt aangeboden om rekening te houden met de motivatie en het begrip van de deelnemer.

In het pensioenregister zullen vanaf 2017 ook gegevens over pensioenuitkeringen van gepensioneerden worden opgenomen.

De frequentie voor het actualiseren van de bedragen in het Pensioenregister zal toenemen en is niet meer gebonden aan de jaarlijkse verstrekking van het UPO. Dit zal verder worden uitgewerkt.

Reactie SPW

SPW vindt het belangrijk dat deelnemers een goed totaaloverzicht van hun opgebouwd en te bereiken pensioen hebben, dat ze een beter inzicht krijgen in hun pensioen en gewezen worden op de onzekerheden aan de hand van scenario's is ook positief te noemen. Het verleiden van een grote groep deelnemers om überhaupt met pensioen bezig te zijn blijft een grote uitdaging. Een toekomstige financiële planner zal bijdragen aan het bieden van handelingsperspectief. Toch plaatst SPW een aantal kanttekeningen bij de voorstellen rondom uitbreiding van het Pensioenregister en verzoekt het Ministerie van SZW om:

- Het Pensioenregister niet uit te breiden met een toegang voor gepensioneerden.
- De kosten die gemaakt moeten worden voor de uitbreiding van het Pensioenregister goed af te wegen tegen de te verwachten baten die het oplevert (voordelen voor de diverse groepen deelnemers).

- De vraag kan worden gesteld of het pensioenregister toegevoegde waarde heeft voor gepensioneerden. Deze doelgroep ontvangt een betaalspecificatie bij iedere wijziging in de uitkering (bruto en/of netto). Ook wordt jaarlijks geïnformeerd over het opgebouwd nabestaandenpensioen. De pensioenuitvoerder moet bovendien informeren over de vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten op grond van artikel 134 PW en over de indexatie. De gepensioneerde wordt naar onze mening al goed en voldoende geïnformeerd en kan uiteraard altijd op verzoek eventuele gewenste diepere informatie krijgen. De kosten voor uitbreiding van het Pensioenregister wegen naar verwachting niet op tegen de voordelen voor deze doelgroep.
- Onduidelijk is wat exact van de pensioenuitvoerder verwacht wordt met betrekking tot de

uitwerking van de scenario's. Worden deze door iedere individuele pensioenuitvoerder aan het pensioenregister aangeleverd of past het pensioenregister zelf de uniforme rekenregels toe?

- Daarnaast zijn er vragen over de verantwoordelijkheid voor de getotaliseerde bedragen. Het pensioenregister moet ook inzicht geven in de gevolgen van keuzemogelijkheden en van belangrijke gebeurtenissen als overlijden en scheiding. Dat betekent een enorme verzware van het pensioenregister (kosten voor de pensioenuitvoerders). Het betekent ook een enorme verzware van de aan te leveren gegevens/informatie door de pensioenuitvoerders aan het pensioenregister (kosten voor pensioenuitvoerders).
- Hoewel de ontwikkeling van een financiële planner het bestek van het onderhavige wetsvoorstel te buiten gaat vraagt SPW aandacht voor het inzichtelijk maken van het uiteindelijke doel ervan en de weg hiernaartoe. Uiteindelijk moet de deelnemer in staat zijn een financiële planning te maken op basis van zijn pensioeninkomen. Er wordt voorzien dat een periode van drie jaar nodig is om dit te realiseren. Hiertoe is vereist dat de deelnemer ook inzicht in eventuele derde pijler producten en inzicht in de te verwachten uitgaven vanaf de pensioendatum krijgt. Onduidelijk is welke stappen gezet gaan worden om dit te bewerkstelligen. De derde pijler gegevens moeten niet alleen juist en volledig zijn maar ook bijvoorbeeld ook gestandaardiseerd worden, anders zijn ze niet vergelijkbaar), Hiermee wordt een enorme druk op de pensioensector gelegd zonder zekerheden te bieden over het al dan niet kunnen behalen van het doel.

6. Inzicht in koopkracht en risico (scenario's/risicoprofielen)

Wetsvoorstel

Het pensioenregister geeft een totaaloverzicht in de gevolgen van risico's op de koopkracht van het pensioeninkomen van de deelnemer zodat deze een realistischer inschatting van de pensioenaanspraken en risico's heeft. Deze worden persoonlijk zichtbaar aan hand van 3 scenario's, een optimistisch, verwacht en pessimistisch scenario. Berekening geschiedt aan de hand van een (nog in lagere regelgeving uit te werken) uniforme rekenmethodiek. Deze scenario's worden ondersteund door goed beeldmateriaal en begrijpelijke teksten. Dit laatste moet nader worden uitgewerkt in overleg met betrokken partijen en de AFM.

Reactie SPW

SPW is akkoord met het voorstel, onder vermelding van de volgende aandachtspunten:

- de impact van de implementatie van de rekenregels voor de scenario's kan nog niet bepaald worden maar zal naar verwachting tot aanzienlijke extra kosten leiden en een ruime implementatietermijn vragen;
- er dient voldoende overleg met het pensioenveld plaats te vinden over de ontwikkeling van beeldmateriaal en begrijpelijke teksten en de verdere uitwerking van de rekenmethodiek.

Nadere toelichting

- De voorstellen zijn wenselijk vanuit het perspectief van de deelnemer. De deelnemer heeft veelal geen reëel beeld van zijn pensioen en kan de koopkracht en risico's nauwelijks inschatten. De scenario's kunnen de deelnemer hierbij helpen en kunnen het pensioenbewustzijn en wellicht het vertrouwen in de pensioenuitvoerder vergroten. Het wekt gelijk al de indruk dat de bedragen minder zeker zijn. De deelnemer wordt zo in één oogopslag gewezen op de risico's.
- SPW is geen voorstander van scenario's in een eerste communicatie-laag. Indien het advies van SPW om het te bereiken pensioen in het UPO te handhaven wordt overgenomen is het niet wenselijk dit aan de hand van de drie scenario's te presenteren. Een tweede communicatie-laag (zoals een Mijn-omgeving en/of het pensioenregister zijn hiervoor meer geschikt.
- Er is kennelijk een uniforme rekenmethodiek ontwikkeld. Niet helder is of deze voor alle pensioenuitvoerders bruikbaar is en hoe bruikbaar deze uniforme rekenmethodiek in het nieuwe FTK zal zijn. SPW kan zich voorstellen dat in de scenario's rekening wordt gehouden met het beleggingsprofiel.
- De rekenmethodiek zal in ieder geval leiden tot extra kosten. Wanneer meer duidelijkheid bestaat zal de impact aan de hand van een uitvoeringstoets bepaald moeten worden. Bovendien moet rekening worden gehouden met een ruime implementatietermijn.

7. Meer bevoegdheden voor DNB m.b.t. publicatie uit toezicht verkregen statistische gegevens

Wetsvoorstel

De geheimhoudingsplicht van DNB geldt niet meer voor statistische gegevens (niet geaggregeerde gegevens met betrekking tot de activa en passiva, berekend overeenkomstig de daarvoor geldende prudentiële regels). Criterium voor openbaarmaking is of de gegevens in kwestie het oordeel of de beslissing van een ieder die zich op die gegevens baseert voor het nemen van beslissingen van financiële aard, beïnvloeden of kunnen beïnvloeden. Het voorstel zal nader worden uitgewerkt in lagere regelgeving.

Reactie SPW

SPW steunt dit voorstel niet omdat het geen (directe) toegevoegde waarde voor de (gewezen) deelnemer ziet. Bovendien is de exacte inhoud van de uitzondering op de geheimhoudingsplicht van DNB nog niet helemaal helder. SPW zal de nadere uitwerking afwachten en vraagt aandacht voor het betrekken van het pensioenveld hierbij.

Nadere toelichting

- In deze informatiebehoefte van de (gewezen) deelnemer wordt reeds op een andere, naar verwachting duidelijkere, minder omvangrijke en begrijpelijker wijze voorzien, namelijk door inzicht te bieden in koopkracht en risico's (o.a. door scenario's) en middels de pensioenvergelijker.
- De aanpassing van de geheimhoudingsplicht van DNB lijkt niet bij te dragen aan het doel van het wetsvoorstel. Namelijk om de deelnemer centraal te stellen en overzicht en inzicht in actiemogelijkheden en gevolgen van risico's te bieden. Het geven van specificaties van (de waarde van) onderliggende activa en passiva draagt hier niet aan bij. Er is geen sprake van prudente waardering maar van waardering tegen actuele waarde (dus volatiel). De gemiddelde deelnemer zal naar verwachting niet in staat zijn de waardering van individuele activa en passiva te begrijpen en daar conclusies aan te verbinden. Het criterium voor openbaarmaking is immers dat de gegevens in kwestie het oordeel of de beslissing *van een ieder die zich op die gegevens*

baseert voor het nemen van beslissingen van financiële aard beïnvloeden of kunnen beïnvloeden.

- De statistische gegevens zijn (gedeeltelijk) ook reeds opgenomen in het jaarverslag en zijn daarmee kenbaar voor geïnteresseerden.